

Els sindicats a Tortosa

L'1 de Maig és la Festa del Treball. Els sindicats ho celebren amb manifestacions pels carrers i, a Tortosa, a més, amb l'homenatge a qui fou líder sindical els anys vint del segle passat, Rafel Vidiella Franch, al parc que des del mes passat porta el seu nom a Remolins.

Josep Bayerri Raga
periodista

Tot i que consta l'existència de moviments obrers durant l'anomenat Sexenni Revolucionari (1868-1874) i la presència d'un tortosí al Congrés Obrer de Barcelona de 1870, la repressió reaccionària amb la restauració borbònica va eliminar tot el que hi havia. Solament, el febrer de 1900, apareix a la premsa una referència molt esquifida a la presència de grups sindicals de treballadors a Tortosa: "[...] hay dos grupos conocidos, los obreros socialistas y los obreros federados". Reflex de la situació general on es configuraven les dos grans centrals sindicals: l'anarcosindicalisme i el marxisme.

Fou el 6 d'octubre de 1901 al Teatre Principal i sota la presidència de Joan Pauli Canalda, que es constituïa el Centre Obrer de Corporacions de Tortosa, la primera entitat pròpiament sindical de la ciutat amb 200 socis. L'any següent, el 1902, se celebrava per primera vegada la diada del Primer de Maig amb desfilada pel carrer, concert per la coral La Tortosina i ball nocturn al mateix Teatre. A la

tarda, tancaren moltes botigues, magatzems i tallers. Al cap d'un mes, el 2 de juny, hi hauria la primera aturada de tots els peons de la construcció de la ciutat demanant l'augment de jornal a 2,50 ptes. El Centre Obrer s'allotja al carrer Mercaders i després al carrer Montcada, al mateix edifici que el Centre Republicà. El 10 de juny de 1905 sortia al carrer el setmanari *La Redención*, òrgan de l'entitat. Aquell mateix any començava una campanya de recollida de fons per construir l'edifici del carrer Teodoro González.

La dictadura franquista suposa la suspensió del sindicalisme i la creació d'una estructura CNS anomenada sindicat vertical, on empresaris i treballadors vivien sota el mateix paraigua i el control del govern. Pel que fa a Tortosa, la seu del Centre Obrer fou confiscada i ocupada per la CNS. Malgrat tot, durant prop de quaranta anys, dins del sindicat vertical van emergir alguns noms amb un cert protagonisme identificats amb el sindicalisme corporativista. A principis dels setanta, Comissions Obres, encara clandestina, va començar a aprofitar esclixes del sindicalisme oficial per ser present.

Les primeres eleccions sindicals,

La primera manifestació de l'1 de Maig fou el 1979, amb participació de tots els sindicats i la lectura d'un manifest unitari per la dirigent de la USTEC Carme Polo.

el 25 de mig de 1975, foren convocades encara per l'oficial CNS; van participar-hi CCOO i USO, mentre foren rebutjades pels sindicats històrics UGT i CNT; en qualsevol cas, van suposar el trencament del sindicalisme vertical, ja que la base no estava dominada per la burocràcia sinó pels

treballadors. El darrer acte de la CNS fou el 4 d'octubre de 1976, convocat encara per Antonio Muñoz Pellicer, Delegado Comarcal de Sindicatos, forçat per la Unión de Trabajadores, dominada per CCOO, encara il·legal; més d'un miler de treballadors es concentraren al pavelló esportiu de

Ferrerries per demanar la llibertat sindical i drets dels treballadors.

La Festa del Primer de Maig es va celebrar per primera vegada el 1978, amb una petita concentració de poc més d'un centenar de persones davant del nou edifici de sindicats al Temple. El febrer d'aquell mateix any se celebraren eleccions sindicals per primera vegada en democràcia; les va guanyar folgadoament CCOO seguida d'UGT. Fou el 1979 quan ja es va consolidar la celebració amb una manifestació entre el parc i Ferreries amb més de cinc-cents assistents.

A les Terres de l'Ebre, durant el franquisme, fou CCOO qui dominà el panorama sindical, mentre la UGT renaixia amb un líder veterà, Paco Alemany. Els nous temps, però, portaren al protagonisme de dirigents joves i va emergir la imatge d'Agustí Forner i de Dionisi Garcia. Tots dos arribaren a diputats al Parlament de Catalunya, el primer a la candidatura del PSUC i Garcia a la del PSC-PSOE. Altres dirigents sindicals d'aquells anys foren Josep Maria Ferrando, d'USO, Lola Santacatalina, de CNT, i especialment Mariano Gil i Jesús Adell, de la USTEC, que avui continua sent el sindicat majoritari del sector de l'ensenyament. ■